

(Formanden)

mellem stater, der er medlem af De europæiske Fællesskaber. (Lovforslag nr. L 45).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Miljøministeren (Ivar Nørgaard):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om bygningsfredning.

(Lovforslag nr. L 88).

Efter revisionsbestemmelsen i den gældende bygningsfredningslov fra 1966 skal loven revideres senest i indeværende folketingsår. Tre gange er en revision af loven blevet udsendt. Man ønskede således at afvente gennemførelsen af kommuneplanloven, som ville blive af væsentlig betydning for bygningsbevaringsarbejdet og derfor ville indvirke på udformningen af en ny bygningsfredningslov. Senest blev revisionen i januar i år udsendt, for at de erfaringer, som bygningsfredningsmyndighederne havde indhøstet gennem anvendelsen af de ekstraordinære beskæftigelsesmidler, kunne vurderes og indarbejdes i forslaget til en ny bygningsfredningslov.

Den gældende bygningsfredningslov er fra 1966, men den hidrører i sin kerne fra 1918. Siden den første bygningsfredningslov blev gennemført, har det været de centrale bygningsfredningsmyndigheders opgave gennem fredning at værne om de bedste udtryk for ældre dansk bygningskultur og at bevare dem for eftertiden.

Planlægningslovgivningen er gennem de seneste år ændret og er tilpasset de nye krav, bl. a. om en bedre beskyttelse af samfundsværdier. Det gælder lands- og regionplanlovene, kommuneplanloven, naturfredningsloven, og det gælder bygge-loven og saneringsloven. Bygningsfredningsloven har ikke kunnet holde trit med denne udvikling. Der er derfor behov for en modernisering og en harmonisering med anden nyere beslægtet lovgivning.

Den hastige samfundsudvikling truer i dag en række af vore værdifulde yngre bygninger. Omdannelsen af vore byer sker hurtigere og griber stærkere ind i de eksisterende bymiljøer. Lovforslaget giver derfor mulighed for, at også bygninger, der er mindre end 100 år gamle, i særlige tilfælde kan fredes.

Gennem ophævelsen af den hidtidige sondring mellem A-fredninger, der beskytter hele den fredede bygning, og B-fredninger, der kun giver en egentlig beskyttelse af den fredede bygnings facader mod gade, vej eller plads i bymæssig bebyggelse, sker der en forenkling og smidiggørelse af fredningsinstituttet. Samtidig gøres afgrænsningen mellem fredninger efter bygningsfredningsloven og kommunernes bygningsbevaring efter kommuneplanloven klarere. Det er fortsat kun de arkitektonisk og kulturhistorisk mest værdifulde bygninger, som fredes efter bygningsfredningsloven. Bevaringen af bymiljøer skal kommunerne tage vare på gennem planlægningen bl. a. efter kommuneplanloven.

I lovforslaget lægges endvidere vægt på den rådgivnings- og vejledningsvirksomhed, som de centrale bygningsfredningsmyndigheder skal stå for, både over for kommunerne, over for bevaringsforeninger o. lign. og over for ejere og brugere af fredede bygninger.

Også statens forpligtelse til at overtage fredede bygninger, såfremt der ikke gives tilladelse til nedrivning, bringes i overensstemmelse med tilsvarende bestemmelser i anden nyere lovgivning. Samtidig begrænses statens overtagelsespligt bl. a. over for andre offentlige myndigheder m. v., som på denne måde vil medvirke til at varetage det samfundsmæssige hensyn, som ligger i fredningen.

Der er tre forhold, jeg lægger afgørende vægt på i forbindelse med bygningsfredningsarbejdet.

For det første det samarbejde, der skal være mellem kommunerne og fredningsstyrelsen om bygningsbevaringsarbejdet, dvs. fredningerne efter bygningsfredningsloven og bevaringsarbejdet efter kommuneplanloven og saneringsloven. Vore omgivelser – byer, landsbyer og landskaber – er et produkt af landets historiske, sociale og kulturelle udvikling. Ønskerne om at bevare og beskytte et bykvarter, et gadebillede, et torv eller en hel bykerne bliver stadig mere udbredt i befolkningen. I de seneste tiår har vi gennem lovgivningen fået bedre muligheder for at sikre vore bygningsmiljøer. Gennem kommuneplanloven er der skabt grundlag for, at kommunerne gennem lokalplaner i et samspil med befolkningen kan bevare bebyggelse, hvis enkelte elementer måske ikke er egentlig fredningsværdige, men som tilsam-